

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗ ΜΟΣΧΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Leontievsky per. 4 – 125009 Moscow

E-mail: ecocom-moscow@mfa.gr

Tel.: + 7 495 539 29 70

Website: <https://agora.mfa.gr>

Ενημερωτικό Δελτίο Μαρτίου – Απριλίου 2024

Επισκόπηση Οικονομικών Ειδήσεων του Τουρκμενιστάν

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εσωτερική αγορά

- ✦ Εθνική Ανασκόπηση Τουρκμενιστάν από τη Στατιστική Υπηρεσία
- ✦ ΔΝΤ: Η αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ είναι μικρότερη αυτού που ισχυρίζεται η κυβέρνηση
- ✦ Εκτιμήσεις για τις προοπτικές ανάπτυξης του ΑΕΠ το 2024
- ✦ Η Κυβερνητική Επιτροπή εξέτασε την προσχώρηση του Τουρκμενιστάν στον ΠΟΕ
- ✦ Τουρκμενιστάν προσχωρεί στην Ένωση Τουρκογενών Εμπορικών & Βιομηχανικών Επιμελητηρίων
- ✦ Νότια Κορέα θα ανοίξει το Κέντρο Παραδοσιακής Κορεατικής Ιατρικής στο Ασγκαμπάτ
- ✦ Κρατικές υπηρεσίες στο Τουρκμενιστάν για τους αγρότες έχουν γίνει ακριβότερες

Εξωτερική Αγορά – Επενδύσεις

- ✦ Αύξηση του εμπορικού κύκλου εργασιών Τουρκμενιστάν - ΕΕ
- ✦ Ανάπτυξη διαδρόμων Βορρά-Νότου, Ανατολής-Δύσης στο Τουρκμενιστάν
- ✦ Παροχή εκπτώσεων στο διεθνές λιμάνι Turkmenbashi 50% για διαμετακόμιση φορτίων
- ✦ Τουρκμενιστάν και Ολλανδία – συνεργασία στον ναυπηγικό τομέα
- ✦ Συμβολή της Ιαπωνίας στις πολυτροπικές μεταφορές / Τουρκμενο-Ιαπωνικό Επιχ/κό Φόρουμ
- ✦ Εμπορικός κύκλος εργασιών Τουρκμενιστάν – Ιταλίας για το 2023 φθάνει τα 230 εκατ. ευρώ
- ✦ Τουρκμενιστάν – Ρωσία: Εμπορικός κύκλος εργασιών το 2023 έφτασε 1,6 δις \$ ΗΠΑ
- ✦ Επίσκεψη ισπανικής επιχειρηματικής αντιπροσωπείας στην Ασγκαμπάτ
- ✦ Δημιουργία ζώνης ελεύθερου εμπορίου Ουζμπεκιστάν – Τουρκμενιστάν
- ✦ Ανάπτυξη συνεργασίας με την Τουρκία
- ✦ Επιχειρηματικό Φόρουμ Αφγανιστάν - Τουρκμενιστάν
- ✦ Συνεργασία με την Κίνα και τις χώρες της Κεντρικής Ασίας
- ✦ Τουρκμενιστάν και Τατζικιστάν αναπτύσσουν τις σιδηροδρομικές μεταφορές
- ✦ Το Τουρκμενιστάν προχωρά στην πλήρη ψηφιοποίηση των διαμετακομιστικών μεταφορών
- ✦ Συνεργασία με επιχειρηματίες της Νότιας Κορέας
- ✦ Τουρκμενιστάν και Γερμανία διερευνούν τις δυνατότητες μελλοντικής συνεργασίας

Ενέργεια – Περιβάλλον

- ✦ Το Τουρκμενιστάν επενδύει στο LNG
- ✦ Ενεργειακός διάλογος Τουρκμενιστάν – ΕΕ στις Βρυξέλλες
- ✦ Καζακιστάν και Τουρκμενιστάν επεκτείνουν της συνεργασίας για το φυσικό αέριο
- ✦ Συμφωνία με την Petrofac για τη διατήρηση του κοιτάσματος φυσικού αερίου
- ✦ Το Αζερμπαϊτζάν αυξάνει τις εισαγωγές φυσικού αερίου από το Τουρκμενιστάν
- ✦ Πιθανή ένταξη του Τουρκμενιστάν στο GECF

Εξωτερικό Εμπόριο Ελλάδας-Τουρκμενιστάν, έτους 2023

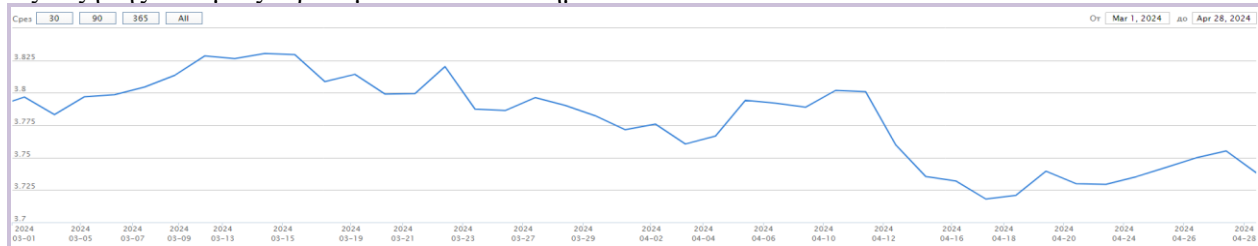
Κύριες διεθνείς εκθέσεις στο Τουρκμενιστάν κατά το προσεχές τρίμηνο

[Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με διεθνείς οργανισμούς, τα δημοσιοποιούμενα στοιχεία από τις τουρκμενικές Αρχές, ή και δημοσιεύματα, δεν φαίνεται να αντιστοιχούν στην οικονομική πραγματικότητα. Διεθνείς φορείς κάνουν λόγο μόνον για εκτιμήσεις, πολλές φορές δε παραλείπουν τη χώρα από συγκριτικές αναφορές στατιστικών στοιχείων]

Τρέχουσα συναλλαγματική ισοτιμία € / μανάτ

1 ευρώ = 3,7383 μανάτ (30.04.2024)

Εξέλιξη της ισοτιμίας ευρώ / μανάτ στο διάστημα 01.03.2024 – 30.04.2024:

<https://currency-online.ru/EUR-TMT>

Εσωτερική αγορά

✦ **Εθνική Ανασκόπηση Τουρκμενιστάν από τη Στατιστική Υπηρεσία**

Η Κρατική Στατιστική Επιτροπή του Τουρκμενιστάν δημοσίευσε την Εθελοντική Εθνική Ανασκόπηση Προόδου σχετικά με την εφαρμογή της παγκόσμιας ατζέντας αειφόρου ανάπτυξης 2023. Για πρώτη φορά δημοσιεύονται στατιστικά στοιχεία της χρήσης των υδάτινων πόρων. Σχεδόν όλο το σύνολο αυτών (92%), χρησιμοποιείται στη γεωργία, το 5% στην παραγωγή και μόνο το 3% για τις οικιακές ανάγκες. Ταυτόχρονα, η χώρα χρησιμοποιεί σχεδόν όλους τους διαθέσιμους πόρους γλυκού νερού και η κατανάλωσή των βάνει αυξανόμενη, ενώ η χώρα δεν έχει πρόσθετες πηγές νερού. Το 2016, η χρήση νερού έφτασε (97,5%), το 2018 (89,9%), το 2020 (85,2%) και το 2021 (87,1%). Η αύξηση της ζήτησης του γλυκού νερού μπορεί να διασφαλιστεί μόνο μέσω πιο ορθολογικής χρήσης του. Όσον αφορά στην αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, όπως η ηλιακή και η αιολική, δεν χρησιμοποιούνται σχεδόν καθόλου στο Τουρκμενιστάν, παρά τις μεγάλες δυνατότητες. Η έκθεση αναφέρει, σχετικά, την κατασκευή ενός υβριδικού σταθμού παραγωγής ενέργειας 10 MW στην περιοχή Kizyl-Arvat (στην παρα-Κάσπια περιφέρεια Balkan), ο οποίος θα αξιοποιεί ηλιακή και αιολική ενέργεια (υπήρξε χρηματοδότηση από το Ταμείο Ανάπτυξης του Άμπου Ντάμπι, το 2021, ύψους 25 εκατ. \$ ΗΠΑ). Το έργο είχε προγραμματιστεί να ολοκληρωθεί τον Ιανουάριο του 2024, αλλά επί του παρόντος δεν υπάρχουν αναφορές για την πρόοδό του. Το 2022, η συνολική έκταση των χώρων πρασίνου ανερχόταν σε 30,6 χιλ. εκτάρια (μόνον 4,8% περισσότερο από το 2015). Η έκθεση αναφέρει επίσης ότι από το 2015 έως το 2022, δεν υπήρξε ούτε μία περίπτωση θανάτου ή αγνοουμένων, ως αποτέλεσμα φυσικών καταστροφών, ωστόσο, ανεξάρτητα μέσα ενημέρωσης είχαν αναφέρει περιπτώσεις, το 2020, ως αποτέλεσμα λασποροών εξαιτίας του τυφώνα στη βορειο-ανατολική περιφέρεια Lebap Velayat.

Πηγή: <https://www.hronikatm.com/2024/04/tm-2023-sdg-report/>

✦ **ΔΝΤ: Η αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ είναι μικρότερη αυτού που ισχυρίζεται η κυβέρνηση**

Η αποστολή του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (Απρίλιος 2024) αξιολόγησε τις μακροοικονομικές και χρηματοοικονομικές εξελίξεις, τις οικονομικές προοπτικές και τους κινδύνους και μέτρα πολιτικής για τη στήριξη της διαφοροποιημένης, χωρίς αποκλεισμούς και βιώσιμης ανάπτυξης.

Σύμφωνα με την αναφορά, η οικονομία του Τουρκμενιστάν επιβραδύνθηκε το 2023, μετά από την ανάκαμψη του 2022. Κύρια οικονομική πρόκληση είναι να μετατραπεί ο πλούτος των υδρογονανθράκων σε πιο διαφοροποιημένη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη. Η επίτευξη αυτού του μετασχηματισμού ανάπτυξης θα απαιτήσει μια στρατηγική διαφοροποίησης βασισμένη στην αγορά, νομισματικές και συναλλαγματικές μεταρρυθμίσεις, αυξημένη αποτελεσματικότητα των δημόσιων δαπανών, ενισχυμένη διακυβέρνηση και διαφάνεια. Περαιτέρω βελτιώσεις στη διαθεσιμότητα, την ποιότητα και την αξιοπιστία των οικονομικών στατιστικών θα βοηθούσαν στην ενημέρωση των υπευθύνων χάραξης πολιτικής.

Σύμφωνα με το ΔΝΤ, η ανάπτυξη, μετά την πανδημία, εκτινάχθηκε στο 5,3% το 2022 πριν υποχωρήσει στο 2% το 2023, ο αποπληθωρισμός το 2022 μετατράπηκε σε προσωρινή μείωση τιμών, το 2023, καθώς οι

παγκόσμιες τιμές των εμπορευμάτων υποχώρησαν, η νομισματική πολιτική έγινε αυστηρότερη και οι συναλλαγματικές πιέσεις μειώθηκαν. Ο πληθωρισμός άρχισε να αυξάνεται από το β' εξάμηνο 2023. Το πλεόνασμα του ισοζ. τρεχουσών συναλλαγών μειώθηκε από 7% του ΑΕΠ, το 2022, σε 4,8%, το 2023.

Η αύξηση της παραγωγής υδρογονανθράκων θα σταθεροποιηθεί περίπου στο 2%, ενώ η ανάπτυξη εκτός υδρογονανθράκων αναμένεται να παραμείνει υποτονική, δεδομένου του δύσκολου γεωπολιτικού και επιχειρηματικού περιβάλλοντος, της αναποτελεσματικότητας των επενδύσεων, της σημαντικής υπερτίμησης της πραγματικής συναλλαγματικής ισοτιμίας και των επαχθών κανονισμών σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα. Ο πληθωρισμός προβλέπεται να ανέλθει σταδιακά στο 8% λόγω της μακροχρόνιας πολιτικής αύξησης των μισθών και των συντάξεων του δημόσιου τομέα, κατά 10% ετησίως, και των χαλαρότερων νομισματικών συνθηκών. Η εξωτερική θέση αναμένεται να αποδυναμωθεί με την πάροδο του χρόνου λόγω της υπερτιμημένης συναλλαγματικής ισοτιμίας, των χαμηλότερων τιμών των υδρογονανθράκων και του όγκου εξαγωγών πετρελαίου.

Στο δημοσιονομικό πεδίο, η αποδοτικότητα των δαπανών πρέπει να βελτιωθεί. Μια ουδέτερη δημοσιονομική στάση το 2024 θα ήταν συνεπής με τον στόχο συγκράτησης του πληθωρισμού. Θα πρέπει να ενισχυθεί η στόχευση των κοινωνικών δαπανών, να υιοθετηθούν αυξήσεις του μισθολογίου στο δημόσιο τομέα, με βάση τις επιδόσεις, και να ενισχυθεί η διαχείριση των δημοσίων επενδύσεων.

Οι μεταρρυθμίσεις της δημόσιας οικονομικής διαχείρισης (PFM) και των κρατικών επιχειρήσεων (SOE) θα πρέπει να εφαρμοστούν χωρίς καθυστέρηση. Οι αρχές θα πρέπει να επιταχύνουν τις βελτιώσεις στην εταιρική διακυβέρνηση των κρατικών επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης των λειτουργιών ανεξάρτητης εποπτείας και της αύξησης της διαφάνειας μέσω της υποχρεωτικής δημοσίευσης ελεγμένων οικονομικών καταστάσεων.

Το Τουρκμενιστάν θα ωφεληθεί από μια αυστηρότερη νομισματική πολιτική. Ο σημαντικός δανεισμός από την Κεντρική Τράπεζα του Τουρκμενιστάν (CBT) προς τις εμπορικές τράπεζες για την επίτευξη των αναπτυξιακών στόχων συνέβαλε σε υψηλό πληθωρισμό σε σύγκριση με άλλες χώρες της περιοχής, δημιούργησε πίεση στις συναλλαγματικές ισοτιμίες και επιδείνωσε την απόκλιση της πραγματικής συναλλαγματικής ισοτιμίας, επηρεάζοντας αρνητικά την ανταγωνιστικότητα. Η CBT θα πρέπει να επικεντρωθεί στη διατήρηση της σταθερότητας των τιμών και της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας και να είναι υπεύθυνη για τη συναλλαγματική πολιτική. Η CBT θα πρέπει επίσης να εκσυγχρονίσει τις λειτουργίες της κεντρικής τράπεζας και να επιταχύνει τις προσπάθειές της για την ενίσχυση της χρηματοπιστωτικής ρύθμισης, της εποπτείας και της διαχείρισης κρίσεων.

Οι συναλλαγματικοί περιορισμοί στις τρέχουσες διεθνείς συναλλαγές θα πρέπει να καταργηθούν. Τα μέτρα προσαρμογής και οι υποστηρικτικές μεταρρυθμίσεις πρέπει να ακολουθούνται προσεκτικά, ενώ αναγνωρίζονται οι εγγενείς αβεβαιότητες.

Οι Αρχές θα ήταν προτιμότερο να υιοθετούν στρατηγική οικονομικής διαφοροποίησης που να βασίζεται περισσότερο στους νόμους της αγοράς. Η χώρα θα πρέπει σταδιακά να καταργήσει τους διοικητικούς ελέγχους και να μειώσει το αποτύπωμα του κράτους στην οικονομία. Για την αντιμετώπιση των κλιματικών προκλήσεων, η σταδιακή και επαρκής τιμολόγηση του νερού και της ενέργειας σε επίπεδα ανάκτησης κόστους θα δημιουργούσε τα κατάλληλα κίνητρα για την αύξηση της ενεργειακής απόδοσης και της απόδοσης του νερού, καθώς και την επένδυση σε πράσινες τεχνολογίες.

Πηγή: <https://www.imf.org/en/News/Articles/2024/04/15/pr24118-turkmenistan-imf-staff-completes-2024-article-iv-mission>

✦ **Εκτιμήσεις για τις προοπτικές ανάπτυξης του ΑΕΠ το 2024**

Η Ασιατική Τράπεζα Ανάπτυξης (ADB) αναμένει το ΑΕΠ του Τουρκμενιστάν να αυξηθεί κατά 6,5% το 2024, ενώ το Σεπτέμβριο οι προβλέψεις της ήταν στα 6%. Επίσης, σύμφωνα με την Τράπεζα, ο πληθωρισμός θα φτάσει 8%, ίδιος από τις προβλέψεις Σεπτεμβρίου.

Η ADB ανέφερε ότι ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ του Τουρκμενιστάν επιταχύνθηκε ελαφρώς το 2023, κυρίως λόγω των εξαγωγών φυσικού αερίου και των δημοσίων επενδύσεων.

Ο Τ/Πρόεδρος, δήλωσε ότι η αύξηση του ΑΕΠ, το 2023, ανήλθε σε 6,3%, μεγαλύτερη από την εκτίμηση του ΔΝΤ. Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (ΕΤΑΑ) προβλέπει οικονομική ανάπτυξη 7,0%, από 6,5% το 2023. Ο ΟΗΕ προβλέπει αύξηση του ΑΕΠ 5,9% το 2024, από 6,2% πέρυσι. Και οι δύο οργανισμοί βασίζονται στις εκτιμήσεις τους σε επίσημα στοιχεία που δημοσιεύει η Κυβέρνηση του Τουρκμενιστάν.

Πηγή: <https://interfax.com/newsroom/top-stories/101309/>

✦ **Η Κυβερνητική Επιτροπή εξέτασε την προσχώρηση του Τουρκμενιστάν στον ΠΟΕ**

Στις 26 Απριλίου 2024, πραγματοποιήθηκε στο Υπουργείο Εξωτερικών του Τουρκμενιστάν τακτική συνεδρίαση της Κυβερνητικής Επιτροπής για τη μελέτη ζητημάτων που σχετίζονται με την προσχώρηση του Τουρκμενιστάν στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου (ΠΟΕ). Κατά τη συνάντηση, οι συμμετέχοντες τόνισαν ότι η σημασία της ενεργού αλληλεπίδρασης μεταξύ της τ/Κυβέρνησης και του ΠΟΕ αυξάνεται στο πλαίσιο της εφαρμογής του Προγράμματος για την Ανάπτυξη της Εξωτερικής Οικονομικής Δραστηριότητας του Τουρκμενιστάν, για την περίοδο 2020-2025, καθώς και της Διεθνούς Εμπορικής Στρατηγικής για την περίοδο 2021-2030. Κατά τη συνάντηση, οι συμμετέχοντες εξέτασαν τα αποτελέσματα των εργασιών της Κυβερνητικής Επιτροπής το 2023 και περιέγραψαν την ημερήσια διάταξη για το 2024.

Σημείωμα: Το Τουρκμενιστάν υπέβαλε αίτηση προσχώρησης στον οργανισμό το 2022. Στόχος του είναι να ενταχθεί στον οργανισμό έως το 2030. Είναι η τελευταία πρώην σοβιετική χώρα που ξεκίνησε ενταξιακές διαπραγματεύσεις. Η ΕΕ υποστηρίζει την ένταξη του Τουρκμενιστάν, στο πλαίσιο του περιφερειακού έργου "Ready for Trade" και ενός έργου 6 εκατ. ευρώ στο πλαίσιο του διμερούς μηχανισμού συνεργασίας που υλοποιείται από το Διεθνές Κέντρο Εμπορίου (ITC).

Πηγή: <https://www.mfa.gov.tm/en/news/4506>

✦ **Τουρκμενιστάν προσχωρεί στην Ένωση Τουρκογενών Εμπορικών & Βιομηχανικών Επιμελητηρίων**

Στις 6 Μαρτίου 2024, κατά τη διάρκεια της έκτακτης συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης της Ένωσης Τουρκικών Εμπορικών και Βιομηχανικών Επιμελητηρίων (TCCI), με ομόφωνη ψήφο των εκπροσώπων των χωρών μελών (Αζερμπαϊτζάν, Καζακστάν, Κιργιστάν, Τουρκία και Ουζμπεκιστάν), παραχωρήθηκε στο Τουρκμενιστάν η πλήρης ιδιότητα μέλους του TCCI. Πρότερα, κατείχε την ιδιότητα της χώρας παρατηρητή. Το TCCI ιδρύθηκε το 2019 και αποσκοπεί στην ενίσχυση των επιχειρηματικών δεσμών και της οικονομικής συνεργασίας μεταξύ των συμμετεχουσών χωρών. Μέχρι στιγμής, υπάρχουν 5 τακτικά μέλη, τα Εμπορικά Επιμελητήρια της Τουρκίας, του Αζερμπαϊτζάν, του Καζακστάν, της Κιργιζίας, του Ουζμπεκιστάν και έπεται του Τουρκμενιστάν.

Πηγή: <https://www.newscentralasia.net/2024/03/07/turkmenistan-joins-the-union-of-turkic-chambers-of-commerce-and-industry/>

✦ **Νότια Κορέα θα ανοίξει το Κέντρο Παραδοσιακής Κορεατικής Ιατρικής στην Ασγκαμπάτ**

Τουρκμενική αντιπροσωπεία με επικεφαλής τον Αναπληρωτή Υπουργό Υγείας και Ιατρικής Βιομηχανίας του Τουρκμενιστάν πραγματοποίησε επίσκεψη εργασίας στη Νότια Κορέα για να συμμετάσχει στο Διεθνές Συνέδριο "Medical Korea 2024 - 14th Global Conference on Health and Medical Tourism" στη Σεούλ στις 14-15 Μαρτίου. Κατά τη διάρκεια της επίσκεψης συμφωνήθηκε η ίδρυση Κέντρου Παραδοσιακής Κορεατικής Ιατρικής στην Ασγκαμπάτ.

Πηγή: <https://www.newscentralasia.net/2024/03/18/v-turkmenistane-planiruyetsya-otkryt-tsentr-traditsionnoy-koreyskoy-meditiny/>

✦ **Κρατικές υπηρεσίες στο Τουρκμενιστάν για τους αγρότες, έχουν γίνει ακριβότερες**

Στο Τουρκμενιστάν οι τιμές για τις υπηρεσίες που παρέχει το κράτος στους αγρότες έχουν αυξηθεί αρκετές φορές. Στις 9 Φεβρουαρίου, οι τιμές αγοράς για το βαμβάκι και το σιτάρι αυξήθηκαν, αλλά αποδεικνύεται ότι τα εισοδήματα των αγροτών είναι απίθανο να αυξηθούν πολύ από αυτό, καθώς τα πρόσθετα έσοδα θα δαπανηθούν για άρδευση, αγορά σπόρων και λιπασμάτων. Οι αγρότες, ανάλογα με τις δυνατότητές τους, καλλιεργούν από 3 έως 20 στρέμματα, τις περισσότερες φορές 5 στρέμματα.

Το κόστος των ορυκτών λιπασμάτων ανά εκτάριο από 146,64 μανάτ (~7,5\$ στην τιμή της αγοράς) έχει εξαπλασιαστεί σε 878,7 μανάτ (45\$). Οι σπόροι από 38,83 μανάτ (2\$) σε 103,51 μανάτ (5\$). Η άρδευση στο παρελθόν κόστιζε 53,88 μανάτ (2,5\$) ανά εκτάριο, ενώ τώρα 208,6 μανάτ (10,5\$).

Αποδεικνύεται ότι σε εδάφη χαμηλής απόδοσης η γεωργική εκμετάλλευση καθίσταται ασύμφορη. Ακόμα στις σπάνιες περιπτώσεις 20 εκταρίων, το αγροτικό εισόδημα δεν θα υπερβεί τα 640 μανάτ.

[Ο μισθός των υπαλλήλων του δημόσιου τομέα ανέρχεται σε 1,5-3 χιλ. μανάτ].

Πηγή: <https://turkmen.news/v-turkmenistane-v-razy-podorozhali-gosuslugi-v-sfere-selskogo-hozyajstva/>

Εξωτερική Αγορά – Επενδύσεις

✦ **Αύξηση του εμπορικού κύκλου εργασιών Τουρκμενιστάν - ΕΕ**

Σύμφωνα με τη Eurostat, ο εμπορικός κύκλος εργασιών μεταξύ του Τουρκμενιστάν και των χωρών της ΕΕ, αυξάνεται ραγδαία από το 2018 και το 2023 έκανε άλμα, σπάζοντας το ρεκόρ των τελευταίων 6 ετών. Ανήλθε σε περισσότερα από 1,87 δις ευρώ, δηλαδή 2,8 φορές περισσότερο από το 2018 (652 εκατ. ευρώ). Επιπλέον, παρατηρείται σημαντική άνοδος στην οικονομική συνεργασία, καθώς ο όγκος των εμπορικών συναλλαγών μεταξύ του Τουρκμενιστάν και των χωρών της ΕΕ από το 2018 έως το 2023 ανήλθε σε εντυπωσιακό επίπεδο, άνω των 6,55 δις ευρώ. Μόνο τον Ιανουάριο του τρέχοντος έτους, ο εμπορικός κύκλος εργασιών μεταξύ του Τουρκμενιστάν και των χωρών της ΕΕ ανήλθε σε περισσότερα από 118,44 εκατ. ευρώ, ποσοστό σχεδόν 90% περισσότερο από τον πρώτο μήνα του 2023 (62,74 εκατ. ευρώ).

Πηγή: <https://en.trend.az/casia/turkmenistan/3882886.html>

✦ **Ανάπτυξη διαδρόμων Βορρά-Νότου, Ανατολής-Δύσης στο Τουρκμενιστάν**

Η αντιπροσωπεία του Τουρκμενιστάν συμμετείχε στο διεθνές Φόρουμ «2024 Railway logistics: τρέχουσες αναπτυξιακές προκλήσεις», που πραγματοποιήθηκε στις 4 Απριλίου στο Μινσκ (Λευκορωσία), όπου συμμετείχαν επίσης Αντιπροσωπείες από τη Ρωσία, το Αζερμπαϊτζάν, την Κιργιζία, το Καζακστάν και την Κίνα. Η ατζέντα του Φόρουμ περιελάμβανε θέματα μεταφορών και διαμετακομιστικού δυναμικού των σιδηροδρομικών δικτύων και των εταιρειών logistics, την οργάνωση της μεταφοράς φορτίων κατά μήκος των διαδρόμων Βορρά-Νότου και Ανατολής-Δύσης, καθώς και την υλοποίηση της πρωτοβουλίας «One Belt, One Road».

Πηγή: <https://orient.tm/ru/old/post/70829/turkmenistan-prinyal-uchastie-v-transportno-logisticheskoy-konferencii-v-minske>

✦ **Παροχή εκπτώσεων στο διεθνές λιμάνι Turkmenbashi 50% για διαμετακόμιση φορτίων**

Το Διεθνές Λιμάνι Turkmenbashi ανακοίνωσε έκπτωση 50% σε όλους τους τύπους διαμετακομιστικών φορτίων, αναφέρει ο Οργανισμός Θαλάσσιων και Ποτάμιων Μεταφορών του Τουρκμενιστάν «Turkmenidenizderyayollary». Η έκπτωση παρέχεται σε όλους τους αποστολείς, ανεξάρτητα από τη χώρα προέλευσης ή προορισμού του φορτίου και ισχύει για όλους τους τύπους διαμετακομιστικών φορτίων, συμπεριλαμβανομένων των εμπορευματοκιβωτίων, γενικού και χύδην φορτίου. Πληροφορίες στην ιστοσελίδα του Λιμένα (www.port.com.tm)

Πηγή: <https://www.newscentralasia.net/2024/04/04/turkmenbashi-international-port-announces-50-discounts-on-all-types-of-transit-cargo/>

✦ **Τουρκμενιστάν και Ολλανδία – συνεργασία στον ναυπηγικό τομέα**

Επίσκεψη εργασίας στην Ολλανδία πραγματοποίησε Αντιπροσωπεία του Τουρκμενιστάν εκ μέρους του Balkan Shipbuilding and Ship Repair Plant, όπου πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις με κορυφαίους Ολλανδούς κατασκευαστές βυθοκόρων και αντλιών (De Klop BV, Dredge Yard BV, Dredging Service Europe και Royal IHC). Συζητήθηκαν πρωτοβουλίες στον τομέα της από κοινού κατασκευής και σχεδιασμού βυθοκόρων στο έδαφος του Τουρκμενιστάν.

Πηγή: <https://www.newscentralasia.net/2024/04/01/turkmen-and-netherlands-shipbuilders-forge-partnerships-for-dredger-technology-and-production/>

✦ **Συμβολή της Ιαπωνίας στις πολυτροπικές μεταφορές / Τουρκμενο-Ιαπωνικό Επιχειρηματικό Φόρουμ**

Στις 7 Μαρτίου, κατά τη διάρκεια επίσκεψης εργασίας στο Τουρκμενιστάν, Αντιπροσωπεία του Οργανισμού Διεθνούς Συνεργασίας της Ιαπωνίας (JICA) πραγματοποίησε συνάντηση στον Οργανισμό Σιδηροδρόμων του Τουρκμενιστάν σχετικά με το μέλλον των διαδρόμων μεταφορών. Οι δύο πλευρές υπογράμμισαν τη σημασία της Συμφωνίας του Ασγκαμπάτ (2016) για τη δημιουργία ενός διεθνούς διαδρόμου μεταφορών μεταξύ του Ιράν, του Ομάν, του Τουρκμενιστάν και του Ουζμπεκιστάν. Μια άλλη πολλά υποσχόμενη οδός μεταφορών που συζητήθηκε ήταν ο διάδρομος Lapis Lazuli, που υπογράφηκε το 2017, από το Τουρκμενιστάν, το Αφγανιστάν, το Αζερμπαϊτζάν, τη Γεωργία και την Τουρκία, ο οποίος στοχεύει στην ενίσχυση της περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης και στη βελτίωση της ζωής των Αφγανών διευκολύνοντας τη συμμετοχή τους στο παγκόσμιο εμπόριο. Ο σιδηρόδρομος Καζακστάν-Τουρκμενιστάν-Ιράν ονομάστηκε επίσης ως βασική εξέλιξη, δημιουργώντας νέες ευκαιρίες για αυξημένη εμπορευματική κίνηση εντός της Κεντρικής Ασίας, της λεκάνης της Κασπίας και γειτονικών περιοχών. Επιπρόσθετα, σημειώθηκε η επίσημη ένταξη του Τουρκμενιστάν στον διεθνή διάδρομο μεταφορών TRACECA. Υπό το πρίσμα των εν εξελίξει γεωπολιτικών προκλήσεων, το Τουρκμενιστάν πρότεινε μέτρα για την ανάπτυξη του

Διεθνούς Πολυτροπικού Διαδρόμου Μεταφορών Βορρά-Νότου και την αντιμετώπιση των υφιστάμενων φραγμών για την απελευθέρωση του δυναμικού του.

Στη συνάντηση αναγνωρίστηκε επίσης η ταχεία ανάπτυξη της διεθνούς πολυτροπικής διαδρομής CASCA+, που συνδέει την περιοχή Ασίας-Ειρηνικού με την Κίνα και εκτείνεται μέσω της Κεντρικής Ασίας στην Ευρώπη.

Εμπειρογνώμονες της JICA επισκέφθηκαν το Διεθνές Θαλάσσιο Λιμάνι του Τουρκμενιστάν, για να μελετήσουν τις δυνατότητες και τους πόρους της υποδομής μεταφορών του Τουρκμενιστάν.

Στις 27 Μαρτίου, το Τόκιο φιλοξένησε το επιχειρηματικό φόρουμ Τουρκμενιστάν-Ιαπωνίας, το οποίο συγκέντρωσε πάνω από 30 στελέχη και εκπροσώπους από την τουρκμενική πλευρά και σχεδόν 100 εκπροσώπους από την ιαπωνική. Η τουρκμενική πλευρά πρότεινε τη δημιουργία εμπορικής αντιπροσωπείας στην Ιαπωνία και αντιπροσωπείας του Ιαπωνικού Οργανισμού Εξωτερικού Εμπορίου (JETRO) στο Τουρκμενιστάν. Κατά τη διάρκεια του επιχειρηματικού φόρουμ, υπογράφηκε Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Εμπορίου και Εξωτερικών Οικονομικών Σχέσεων του Τουρκμενιστάν και του JETRO, στο πλαίσιο του επικείμενου διαλόγου “Central Asia + Japan”.

Σημείωμα: Η Ιαπωνία αυξάνει το ενδιαφέρον της για το Τουρκμενιστάν, με 32 επενδυτικά έργα αξίας 11 εκατ. \$ ΗΠΑ, από το 2022. Η Ιαπωνία επενδύει στην κατασκευή εγκαταστάσεων για τη βιομηχανία επεξεργασίας αμμωνίας, καρβαμίδιου, πολυμερών και βενζίνης από φυσικό αέριο, την προμήθεια χωματοουργικού εξοπλισμού μάρκας Komatsu αξίας άνω των 470 εκατ. \$ ΗΠΑ και οχημάτων Toyota αξίας 90 εκατ. \$ ΗΠΑ, ενώ παρέχει την τεχνογνωσία της σε πράσινες τεχνολογίες, π.χ. στην παραγωγή υδρογόνου. Η Ιαπωνία έχει πλήρη επίγνωση των ελλείψεων του Τουρκμενιστάν στον τομέα των μεταφορών, κυρίως όσον αφορά στο απρόβλεπτο των προθεσμιών παράδοσης, αλλά θεωρεί ότι οι μακροπρόθεσμες επενδύσεις στον τομέα θα αποφέρουν καρπούς. Η συμπερίληψη στις συζητήσεις του μεταφορικού διαδρόμου Βορρά-Νότου δημιουργεί μια ενδιαφέρουσα δυναμική, καθώς η γειτονική Ρωσία θεωρεί ότι επενδύει στο Τουρκμενιστάν, π.χ. στον σιδηροδρομικό τομέα, ως δυνατότητα αναπλήρωσης των οικονομικών απωλειών από τη δυτική αγορά.

Πηγές: <https://orient.tm/en/post/69481/japan-international-cooperation-agency-studies-turkmenistans-transport-potential>
<https://www.newscentralasia.net/2024/03/28/turkmen-japanese-business-forum-fosters-cooperation-in-tokyo-minister-of-trade-and-foreign-economic-relations-of-turkmenistan-met-with-the-minister-of-economy-trade-and-industry-of-japan/>

✦ **Εμπορικός κύκλος εργασιών Τουρκμενιστάν – Ιταλίας για το 2023 φθάνει τα 230 εκατ. ευρώ**

Ο εμπορικός κύκλος εργασιών μεταξύ Τουρκμενιστάν και Ιταλίας το 2023 ανήλθε σε πάνω από 229 εκατ. ευρώ, αυξημένος κατά 32,8 % σε σύγκριση με το 2022 (172,37 εκατ. ευρώ). Η Ιταλία εισήγαγε τουρκμενικά προϊόντα αξίας 80,17 εκατ. ευρώ, σημειώνοντας αύξηση 18,1 % σε σύγκριση με την ίδια περίοδο του 2022 (67,87 εκατ. ευρώ).

Πηγή: <https://business.com.tm/post/11584/2023-trade-turnover-between-turkmenistan-and-italy-reached-approximately-230m>

✦ **Τουρκμενιστάν – Ρωσία: Ο εμπορικός κύκλος εργασιών το 2023 έφτασε το 1,6 δις \$ ΗΠΑ**

Σύμφωνα με το Ρώσο Πρέσβη στο Τουρκμενιστάν, ο εμπορικός κύκλος εργασιών Τουρκμενιστάν – Ρωσίας το 2023 ξεπέρασε τα 1,6 δις \$ ΗΠΑ. Αυτό καθιστά τη Ρωσία κορυφαίο εταίρο του Τουρκμενιστάν όσον αφορά στις εμπορικές σχέσεις μεταξύ των χωρών της Κοινοπολιτείας των Ανεξάρτητων Χωρών (ΚΑΚ). Σημειώνεται έντονη συνεργασία μεταξύ των χωρών στον τομέα μεταφορών, ιδίως για την ανάπτυξη του διεθνούς μεταφορικού διαδρόμου «Βορρά-Νότου». Οι Ρωσικοί Σιδηρόδρομοι διαπραγματεύονται με εταίρους του Τουρκμενιστάν για την αύξηση του όγκου της σιδηροδρομικής διαμετακόμισης μέσω της εισαγωγής τεχνολογίας, από άκρο σε άκρο, ρωών φορτίου, δημιουργίας ηλεκτρονικής ανταλλαγής δεδομένων, διαμόρφωσης ανταγωνιστικών τιμολογιακών όρων και προσέλκυσης πρόσθετου φορτίου μέσω πολυμερών εταιρειών logistics.

Πηγή: <https://www.trend.az/casia/turkmenistan/3875275.html>

✦ **Επίσκεψη ισπανικής επιχειρηματικής αντιπροσωπείας στην Ασγκαμπάτ**

Αντιπροσωπεία αποτελούμενη από εκπροσώπους 11 ισπανικών εταιρειών (όπως Ibertest, Nobargi, Typsa, Cesce, Tubacex, Almar Water, Teltronic), πραγματοποίησαν, το Μάρτιο, συναντήσεις στην Ασγκαμπάτ.

Εξεχωριστή συνάντηση πραγματοποιήθηκε μεταξύ του Αντιπροέδρου του Οργανισμού «Turkmenaragatnaşyk» [Τουρκμενική επικοινωνία] και εκπροσώπου της Airbus. Η Airbus πρότεινε την παροχή υπηρεσιών απομακρυσμένης παρακολούθησης και φωτογραφίας στο Τουρκμενιστάν μέσω

δορυφορικής τεχνολογίας. Η ισπανική εταιρεία παρουσίασε τις τελευταίες της δυνατότητες αεροηλεκτρονικής και διαστημικής υπηρεσίας, μαζί με τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες και λύσεις ασφάλειας δικτύου. Το Τουρκμενιστάν εξέφρασε ενδιαφέρον για αυτή τη συνεργασία, υπογραμμίζοντας τις δυνατότητες ανάπτυξης διαστημικών δραστηριοτήτων, προώθησης της περιφερειακής και παγκόσμιας διαστημικής έρευνας και ενίσχυσης της διεθνούς συνεργασίας στον τομέα.

Στελέχη από την Teltronic, μια κορυφαία ισπανική εταιρεία που ειδικεύεται στα συστήματα επικοινωνιών και εξοπλισμού, συναντήθηκαν με αξιωματούχους από τις κρατικές υπηρεσίες γεωλογίας, φυσικού αερίου και μηχανοκίνητων μεταφορών του Τουρκμενιστάν, και παρουσίασαν προϊόντα ραδιοεπικοινωνίας, με ιδιαίτερη έμφαση στις λύσεις για τον τομέα των μεταφορών και της εφοδιαστικής.

Το Υπουργείο Υγείας και Ιατρικής Βιομηχανίας του Τουρκμενιστάν είχε συνάντηση με τον κ. Hector Rodriguez, Διευθυντή της Sercobe για την Ανατολική Ευρώπη, τη Ρωσία και τις χώρες της ΚΑΚ. Συζητήθηκαν θέματα συνεργασίας στον τομέα της υγείας και της ιατρικής βιομηχανίας και ανταλλάχθηκαν απόψεις στον τομέα του σχεδιασμού και των συμβάσεων σε ποικίλους τομείς.

Πηγή: <https://www.newscentralasia.net/2024/03/15/spanish-delegation-explores-trade-and-industry-opportunities-in-turkmenistan/>

✦ Δημιουργία ζώνης ελεύθερου εμπορίου Ουζμπεκιστάν – Τουρκμενιστάν

Στις 28 Φεβρουαρίου, ο Πρόεδρος του Ουζμπεκιστάν Shavkat Mirziyoyev υπέγραψε Διάταγμα για τη δημιουργία ζώνης ελεύθερου εμπορίου «Ουζμπεκιστάν - Τουρκμενιστάν», η οποία θα εδράζει στην περιοχή Shavat της περιφέρειας Khorezm του Ουζμπεκιστάν (συνορεύει με το βόρειο τμήμα του Τουρκμενιστάν). Σύμφωνα με το έγγραφο, η νέα εμπορική ζώνη θα παρέχει υπηρεσίες λήψης, αποθήκευσης και ταξινόμησης προϊόντων χρησιμοποιώντας σύγχρονες τεχνολογίες, θα καθιερώσει το σύστημα «Single Window» ενσωματώνοντας τελωνειακές, φορολογικές, φυτοϋγειονομικές, κτηνιατρικές, μεταφορικές υπηρεσίες, τραπεζικές συναλλαγές, καθώς και ιατρικές, ξενοδοχειακές, και άλλες υπηρεσίες πελατών. Στη ζώνη θα παρέχεται η δυνατότητα πραγματοποίησης πωλήσεων προϊόντων που κατασκευάζονται αποκλειστικά στις δύο χώρες.

Πηγή: <https://daryo.uz/en/2024/03/01/uzbekistan-and-turkmenistan-to-create-free-trade-zone-on-common-border>

✦ Ανάπτυξη συνεργασίας με την Τουρκία

Την 1η Μαρτίου, ο Πρόεδρος του Λαϊκού Συμβουλίου Τουρκμενιστάν Gurbanguly Berdimuhamedov συναντήθηκε με τον Τούρκο Πρόεδρο Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν στο περιθώριο του 3^{ου} Φόρουμ Διπλωματίας της Αττάλειας. Στη συνάντηση συζητήθηκαν οι διμερείς σχέσεις μεταξύ των χωρών, περιφερειακά και παγκόσμια ζητήματα. Ο Τούρκος Πρόεδρος εξέφρασε την ανάγκη να ενταθούν τα αμοιβαία βήματα που θα ωφελήσουν και τις δύο χώρες σε όλους τους τομείς και να αυξηθούν οι προσπάθειες για την επίτευξη όγκου διμερούς εμπορίου 5 δις \$ ΗΠΑ. Οι χώρες υπέγραψαν Μνημόνιο Κατανόησης για την αμοιβαία συνεργασία στην ενίσχυση συνεργασίας στον τομέα του φ.αερίου, Δήλωση πρόθεσης συνεργασίας στους τομείς του πετρελαίου και φ.αερίου και το Μνημόνιο κατανόησης μεταξύ της Turkmenistan Airlines και του Πανεπιστημίου της Τουρκικής Αεροναυτικής Ένωσης.

Πηγή: <https://www.tccb.gov.tr/en/news/542/151362/president-erdogan-meets-with-chairman-berdimuhamedov-of-the-people-s-council-of-turkmenistan>

✦ Επιχειρηματικό Φόρουμ Αφγανιστάν - Τουρκμενιστάν

Στις αρχές Μαρτίου, ο Υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας του Αφγανιστάν επισκέφθηκε την Ασγκαμπάτ για το πρώτο Επιχειρηματικό Φόρουμ Τουρκμενιστάν - Αφγανιστάν και μια κοινή τριήμερη έκθεση. Στην αφγανική αντιπροσωπεία συμμετείχαν μεταξύ άλλων 15 γυναίκες, εκπροσωπώντας μια εταιρεία η καθεμία. Η ατζέντα του Φόρουμ περιλάμβανε τις προκλήσεις στη μεταφορά πετρελαίου και τη δημιουργία Ζώνης Ελεύθερου Εμπορίου στο λιμάνι του Turkmenbashi, τη δημιουργία μιας κοινής αφγανο-τουρκμενικής τράπεζας, την εξισορρόπηση του εμπορικού ισοζυγίου και την προώθηση αφγανικών αγαθών στο Τουρκμενιστάν. Η αφγανική αντιπροσωπεία ενημερώθηκε για τις δυνατότητες του διεθνούς θαλάσσιου λιμένα και των τερματικών σταθμών του, καθώς και τα πλεονεκτήματα του καθεστώτος «τελωνειακής αποθήκευσης» για τα διαμετακομιστικά φορτία.

Στην κοινή Έκθεση που πραγματοποιήθηκε, η αφγανική πλευρά παρουσίασε προϊόντα ελαφριάς βιομηχανίας, όπως υποδήματα, χαλιά και ρούχα. Είναι η πρώτη φορά που γυναίκες έμποροι ταξιδεύουν σε επίσημο οικονομικό ταξίδι εκτός Αφγανιστάν ως μέρος της αντιπροσωπείας των Ταλιμπάν.

Πηγή: <https://www.bakhtarnews.af/en/commerce-minister-encourages-overseas-afghan-traders-and-investors-to-contribute-to-their-homeland/>

✦ **Συνεργασία με την Κίνα και τις χώρες της Κεντρικής Ασίας**

Στις 30 Μαρτίου 2024, υψηλόβαθμοι αξιωματούχοι από την Κίνα, το Καζακστάν, την Κιργιζία, το Τουρκμενιστάν, το Τατζικιστάν και το Ουζμπεκιστάν συναντήθηκαν στην πόλη Χιαν, για να εγκαινιάσουν τη Γραμματεία του μηχανισμού συνεργασίας Κίνας-Κεντρικής Ασίας. Το νέο όργανο σηματοδοτεί ένα σημαντικό βήμα προς τη θεσμοθέτηση εταιρικής σχέσης μεταξύ των δύο γεωγραφικών περιφερειών. Πρωταρχικές αρμοδιότητες της Γραμματείας είναι η διευκόλυνση της εφαρμογής συμφωνιών μεταξύ των έξι χωρών, η διοργάνωση μελλοντικών Συνόδων Κορυφής Κίνας-Κ.Ασίας, η διευκόλυνση των Υπουργικών Συναντήσεων και η προώθηση της συνεργασίας σε βασικούς τομείς.

Σημείωμα: Τον Μάιο 2023, είχε επίσης πραγματοποιηθεί η Σύνοδος Κορυφής Κίνας-Κεντρικής Ασίας στη Χιαν, ανεβάζοντας το μηχανισμό συνεργασίας Κίνας-Κεντρικής Ασίας σε προεδρικό επίπεδο. Το 2023, το εμπόριο μεταξύ της Κίνας και των πέντε χωρών της Κ.Ασίας ανήλθε σε σχεδόν 90 δις \$ ΗΠΑ, αυξημένο κατά 27,2% σε ετήσια βάση. Η χωρητικότητα των εμπορευματικών τρένων Κίνας-Ευρώπης έχει ενισχυθεί. Οι εξαγωγές του Τουρκμενιστάν στην Κίνα το 2023 ανήλθαν σε 9,6 δις \$ ΗΠΑ, ωστόσο, ήταν 6,6% χαμηλότερες του 2022. Οι εξαγωγές 1 δις \$ ΗΠΑ της Κίνας προς το Τουρκμενιστάν το 2023 σημείωσαν αύξηση 11,3% σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

Πηγή: <https://www.newscentralasia.net/2024/03/30/china-and-central-asia-formalize-partnership-with-launching-secretariat-in-xian/>

✦ **Τουρκμενιστάν και Τατζικιστάν αναπτύσσουν τις σιδηροδρομικές μεταφορές**

Ο επικεφαλής του τμήματος σιδηροδρόμων του Τουρκμενιστάν Azat Atamyradov συναντήθηκε με τον Πρόεδρο του Τατζικιστάν στην Ashgabat Vafo Niyatbekzoda. Αντικείμενο της συζήτησης ήταν η διμερής συνεργασία στον τομέα των σιδηροδρομικών μεταφορών, ιδίως η αύξηση του όγκου της εμπορευματικής κίνησης μεταξύ των χωρών. Τονίστηκε ο ρόλος του αναπτυσσόμενου διεθνούς πολυτροπικού διαδρόμου CASCA+ κατά μήκος της διαδρομής Ασίας – Ειρηνικού – Κίνας – Κιργιστάν – Ουζμπεκιστάν – Τουρκμενιστάν – Αζερμπαϊτζάν – Γεωργίας – Τουρκίας – Ευρώπης. Σημειώθηκε το ενδιαφέρον του Τατζικιστάν να ενταχθεί σε αυτόν τον διάδρομο. Η Τουρκμενική πλευρά κάλεσε εκπροσώπους της σιδηροδρομικής βιομηχανίας του Τατζικιστάν και συμμετέχοντες εταιρειών εξαγωγών-εισαγωγών στο Ασγκαμπάτ για λεπτομερέστερες διαπραγματεύσεις.

Πηγή: <https://en.trend.az/business/transport/3880548.html>

✦ **Το Τουρκμενιστάν προχωρά στην πλήρη ψηφιοποίηση των διαμετακομιστικών μεταφορών**

Η Κρατική Τελωνειακή Υπηρεσία του Τουρκμενιστάν ενσωματώνει το ηλεκτρονικό σύστημα προκαταρκτικών πληροφοριών TIR-EPD με το διεθνές σύστημα eTIR για την ασφαλή ανταλλαγή δεδομένων κατά τη διεθνή διαμετακόμιση εμπορευμάτων. Αυτή η κίνηση στοχεύει να αυτοματοποιήσει πλήρως τον εκτελωνισμό στα εθνικά σύνορα. Το σύστημα TIR-EPD λειτουργεί σε όλους τους συνοριακούς τελωνειακούς σταθμούς, απλοποιώντας τις διεθνείς μεταφορές και παρέχοντας προκαταρκτικές πληροφορίες φορτίου στα εθνικά τελωνειακά συστήματα κατά μήκος της διαδρομής. Αυτό εξασφαλίζει αξιόπιστες αλυσίδες εφοδιασμού, διευκολύνοντας την παράδοση των τουρκμενικών αγαθών σε τρίτες χώρες. Το Τουρκμενιστάν ενισχύει τις προσπάθειες ψηφιοποίησης, συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής του συστήματος Automated System for Customs Data (ASYCUDA) της UNCTAD και της ανάπτυξης ενός «ενιαίου παραθύρου» για πράξεις εξαγωγών-εισαγωγών. Περαιτέρω σχέδια για την ψηφιοποίηση των τελωνειακών αρχών συζητήθηκαν σε πρόσφατη συνάντηση μεταξύ της τελωνειακής υπηρεσίας του Τουρκμενιστάν και της UNCTAD.

Πηγή: <https://en.trend.az/casia/turkmenistan/3881624.html>

✦ **Συνεργασία με επιχειρηματίες της Νότιας Κορέας**

Το Μάρτιο, πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις με εκπροσώπους επιχειρηματικών κύκλων από τη Δημοκρατία της Νότιας Κορέας. Κατά τη διάρκεια των συναντήσεων, η κορεατική Αντιπροσωπεία σημείωσε ότι έχουν τεθεί γερές βάσεις για την αποτελεσματική λειτουργία ξένων εταιρειών στο Τουρκμενιστάν και την υλοποίηση κοινών επενδυτικών σχεδίων, τόνισε, δε, την προθυμία της να συνεργαστεί με το Τουρκμενιστάν.

Εν προκειμένω, καταγράφηκαν οι ευκαιρίες επέκτασης της συνεργασίας στην ανάπτυξη του κοιτάσματος φ.αερίου Galkynysh (στα ανατολικά) και επιτάχυνσης της κατασκευής του διεθνούς αγωγού φ.αερίου Τουρκμενιστάν-Αφγανιστάν-Πακιστάν-Ινδία (TAPI).

Τονίζοντας τις τεράστιες δυνατότητες συνεργασίας σε διάφορους τομείς, οι Κορεάτες επιχειρηματίες επιβεβαίωσαν την ετοιμότητά τους να συμμετάσχουν σε έργα υποδομής μεγάλης κλίμακας που βρίσκονται σε εξέλιξη και σημείωσαν τις προοπτικές συνεργασίας στους τομείς καυσίμων και ενέργειας καθώς και της βιομηχανίας, της εφοδιαστικής (ιδιαίτερα στη μεταφορά φορτίων).

Πηγή: <https://business.com.tm/post/11611/turkmenistan-and-south-korea-discuss-energy-transport-cooperation>

✦ **Τουρκμενιστάν και Γερμανία διερευνούν τις δυνατότητες μελλοντικής συνεργασίας**

Στις 24 Απριλίου 2024, ο Πρόεδρος του Λαϊκού Συμβουλίου του Τουρκμενιστάν Gurbanguly Berdimuhamedov συναντήθηκε με τον Εκτελεστικό Διευθυντή της Ανατολικής Επιτροπής της Γερμανικής Οικονομίας Michael Harms.

Οι συζητήσεις επικεντρώθηκαν στην υπάρχουσα συνεργασία σε διάφορους τομείς, συμπεριλαμβανομένης της υγειονομικής περίθαλψης, της γεωργίας, των τραπεζών, των μεταφορών και των επικοινωνιών. Τονίστηκε η σημασία του Οδικού Χάρτη 2024-2025 της διμερούς οικονομικής συνεργασίας (αναπτύχθηκε το 2023), ο οποίος περιλαμβάνει έργα στους τομείς της ενέργειας, της χημικής βιομηχανίας, της γεωργίας, του διαδρόμου μεταφορών μεταξύ Ευρώπης και Κίνας, του «πράσινου μετασχηματισμού», του εκσυγχρονισμού διαχείρισης υδάτων κ.ά.

Το 2023, ο όγκος εμπορίου μεταξύ Γερμανίας και Τουρκμενιστάν ανήλθε σε 220 εκατ. ευρώ. Στο συνολικό όγκο εξωτερικού εμπορίου του Τουρκμενιστάν, η Γερμανία κατατάσσεται στην 11^η θέση. Το Τουρκμενιστάν εισάγει κυρίως μηχανήματα και εξοπλισμό, ηλεκτρικά είδη, οχήματα, βιομηχανικά και οικιακά είδη και προσφέρεται να επεκτείνει το φάσμα των εξαγωγών του (βαμβάκι, πλαστικά, μηχανήματα) στη Γερμανία για να συμπεριλάβει ντομάτες, φρούτα και λαχανικά, χαλιά, υφάσματα.

Πηγή: <https://www.newscentralasia.net/2024/04/25/advanced-technologies-green-energy-construction-of-smart-cities-turkmenistan-and-germany-explores-the-potential-for-future-cooperation/>

Ενέργεια – Περιβάλλον

✦ **Το Τουρκμενιστάν επενδύει στο LNG**

Το Τουρκμενιστάν εκσυγχρονίζει τις εγκαταστάσεις παραλαβής, αποθήκευσης και αποστολής υγροποιημένου φυσικού αερίου (LNG) που παράγεται από την κρατική εταιρεία Turkmengaz. Η αδιάλειπτη παροχή αυτών των εγκαταστάσεων με κατάλληλα υλικοτεχνικά μέσα συμβάλλει στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των παραγωγικών δραστηριοτήτων. Ο Πρόεδρος του Τουρκμενιστάν Serdar Berdimuhamedov, τόνισε τη σημασία της παραγωγής υγροποιημένου φυσικού αερίου στη χώρα και την αξιόπιστη μεταφορά του στις παγκόσμιες αγορές.

Ο μεγαλύτερος παραγωγός LNG στο Τουρκμενιστάν είναι το Turkmenbashi Complex of Oil Refineries, το οποίο παράγει ετησίως περισσότερους από 300 χιλ. τόνους (2/3 του LNG της χώρας). Τον Ιανουάριο-Μάρτιο 2024, ο ρυθμός αύξησης της παραγωγής LNG στο Τουρκμενιστάν ανήλθε σε +9,4% σε σύγκριση με το α' τρίμηνο του 2023.

Πηγή: <https://en.trend.az/business/energy/3888532.html>

✦ **Ενεργειακός διάλογος Τουρκμενιστάν – ΕΕ στις Βρυξέλλες**

Στις 13 Απριλίου, Αντιπροσωπεία με επικεφαλής τον Αναπληρωτή Πρόεδρο της Turkmengaz πραγματοποίησε συναντήσεις στις Βρυξέλλες, με κύρια εστίαση στη συνεδρίαση της Ομάδας Εργασίας Ενέργειας Τουρκμενιστάν-ΕΕ. Τα μέρη συζήτησαν τις ανταλλαγές τεχνολογίας και το ενεργειακό δυναμικό του Τουρκμενιστάν, συμπεριλαμβανομένων των αποθεμάτων φ.αερίου, καθώς και τη μείωση των εκπομπών μεθανίου. Και οι δύο πλευρές εξέφρασαν τη συνεχή δέσμευση για ενεργειακή συνεργασία και περιβαλλοντική βιωσιμότητα. Η ΕΕ τόνισε τις προσπάθειες για διαφοροποίηση των πηγών ενέργειας, συμπεριλαμβανομένου του ρεαλιστικού διαλόγου και των διεθνών συνεργασιών για την τήρηση των προτύπων μείωσης του μεθανίου.

Πηγή: <https://www.newscentralasia.net/2024/04/13/turkmenistan-eu-energy-dialogue-in-brussels/>

✦ **Καζακστάν και Τουρκμενιστάν επεκτείνουν της συνεργασίας για το φυσικό αέριο**

Ανώτεροι αξιωματούχοι της βιομηχανίας υδρογονανθράκων του Καζακστάν και του Τουρκμενιστάν συναντήθηκαν στις 2 Απριλίου 2024, στην πρωτεύουσα Ασγκαμπάτ για να συζητήσουν την ενίσχυση της συνεργασίας στον τομέα του φυσικού αερίου.

Συγκεκριμένα, ο Sanjar Jarkeshov, Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του καζακικού κολοσσού φ.αερίου QazaqGaz, συναντήθηκε με τον Αντιπρόεδρο της κυβέρνησης Batyr Amanov και τον Πρόεδρο Turkmengaz Maksat Babayev.

Οι δύο πλευρές σημείωσαν το αμοιβαίο ενδιαφέρον τους για την κοινή ανάπτυξη μεταλλευτικών περιουσιακών στοιχείων, την υλοποίηση έργων αγωγών φ.αερίου στο έδαφος των δύο χωρών και την παροχή του σε αμοιβαία επωφελή βάση, σύμφωνα με την υπηρεσία Τύπου του QazaqGaz.

Αυτό έπεται των πρόσφατων σχολίων του Υπουργού Ενέργειας του Καζακστάν Almasadam Satkaliyev, ο οποίος δήλωσε ότι το Καζακστάν είναι ανοιχτό στην πρόταση του Τουρκμενιστάν για προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, λαμβάνοντας υπόψη τόσο την ενεργειακή ασφάλεια όσο και την εμπορική βιωσιμότητα.

Σημείωμα: Το Νοέμβριο του 2023, ο Εθνικός ηγέτης του Τουρκμενικού λαού, Gurbanguly Berdimuhamedov, σε συνάντηση με τον Καζάχο Πρόεδρο Kassym-Jomart Tokayev, επιβεβαίωσε την ετοιμότητα του Τουρκμενιστάν να εντείνει τον διμερή διάλογο για την προμήθεια φ.αερίου του Τουρκμενιστάν στο Καζακστάν.

Η JSC “NC “QazaqGaz” διαχειρίζεται μια κεντρική υποδομή για τη μεταφορά φ.αερίου μέσω κύριων αγωγών και δικτύων διανομής, παρέχοντας διεθνή διαμετακόμιση και προβαίνοντας σε πώληση φ.αερίου σε εγχώριες και ξένες αγορές, αναπτύσσοντας, χρηματοδοτώντας, κατασκευάζοντας και διαχειρίζοντας αγωγούς και εγκαταστάσεις αποθήκευσης αερίου.

Πηγή: <https://www.newscentralasia.net/2024/04/02/kazakhstan-and-turkmenistan-eye-expansion-of-gas-cooperation/>

✦ **Συμφωνία με την Petrofac για τη διατήρηση του κοιτάσματος φυσικού αερίου**

Η Petrofac (εταιρεία ενεργειακών υπηρεσιών των ΗΑΕ), υπέγραψε νέα τριετή συμφωνία ύψους 200 εκατ. \$ ΗΠΑ για την υποστήριξη εργασιών στο κοιτάσμα φ.αερίου Galkynysh του Τουρκμενιστάν. Η σύμβαση προβλέπει την παροχή προσωπικού επίβλεψης και υποστήριξης, την παροχή τεχνικής υποστήριξης και υπηρεσιών προμηθειών, την ανάπτυξη και εφαρμογή συστημάτων διαχείρισης των κεντρικών εγκαταστάσεων επεξεργασίας των κοιτασμάτων Galkynysh 1 και 1A.

Η Petrofac συνεργάζεται με την Turkmengaz από το 2009. Η σύμβαση για την ανάπτυξη του δεύτερου μεγαλύτερου κοιτάσματος φ.αερίου στον κόσμο (Galkynysh) ανατέθηκε στην Petrofac το 2009 και ολοκληρώθηκε το 2013. Θεωρήθηκε από τα μεγαλύτερα έργα μηχανικής που παρέδωσε η εταιρεία.

Πηγή: <https://www.newscentralasia.net/2024/03/11/petrofac-awarded-contract-to-maintain-giant-gas-field-in-turkmenistan/>

✦ **Το Αζερμπαϊτζάν αυξάνει τις εισαγωγές φυσικού αερίου από το Τουρκμενιστάν**

Σύμφωνα με τα στοιχεία της κρατικής στατιστικής επιτροπής του Αζερμπαϊτζάν, η χώρα εισήγαγε συνολικά 1,51 δις κ.μ. φυσικού αερίου από το Τουρκμενιστάν, το 2023, καταγράφοντας αύξηση 77% σε σχέση με το 2022 (857 εκατ. κ.μ.). Σε όρους αξίας, οι εισαγωγές φυσικού αερίου, το 2023, ανήλθαν σε 218,22 εκατ. \$ ΗΠΑ, ήτοι +96,8% έναντι της αντίστοιχης περιόδου του 2022 (110,87 εκατ. \$ ΗΠΑ).

Το 2023, το Αζερμπαϊτζάν αγόρασε περισσότερα από 2,33 δις κ.μ. φυσικού αερίου από άλλες χώρες αξίας 361,99 εκατ. \$ ΗΠΑ. Ο συνολικός εμπορικός κύκλος εργασιών μεταξύ του Αζερμπαϊτζάν και του Τουρκμενιστάν για το 2023 ανήλθε σε 773,9 εκατ. \$ ΗΠΑ, ήτοι +44,5% έναντι της αντίστοιχης περιόδου του 2022 (535,39 εκατ. \$ ΗΠΑ).

Πηγή: https://www.azernews.az/oil_and_gas/222782.html

✦ **Πιθανή ένταξη του Τουρκμενιστάν στο GECF**

Το Φόρουμ Χωρών Εξαγωγής Αερίου (GECF) θεωρεί το Τουρκμενιστάν πιθανό μέλος, δήλωσε ο Γενικός Γραμματέας του GECF κατά τη διάρκεια συνάντησης με τον Πρέσβη του Τουρκμενιστάν στο Κατάρ. Ο Γενικός Γραμματέας του οργανισμού παρουσίασε στον Πρέσβη μια ολοκληρωμένη επισκόπηση του ρόλου του GECF, ως διεθνούς κυβερνητικού οργανισμού, που προωθεί το διάλογο και τη συνεργασία μεταξύ των χωρών-μελών, των διεθνών οργανισμών και καταναλωτριών χωρών. Σημείωσε ότι το Τουρκμενιστάν, το

οποίο διαθέτει τεράστια αποθέματα φυσικού αερίου και είναι βασικός εξαγωγέας, θα μπορούσε να αξιολογήσει ως συμφέρουσα την ένταξη στο GECF και τη συμμετοχή στις δραστηριότητές του.

Πηγή: <https://en.trend.az/business/energy/3881871.html>

Εξωτερικό Εμπόριο Ελλάδας-Τουρκμενιστάν, έτους 2023

Σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, το εξωτερικό εμπόριο, του 2023, σε σύγκριση με το αντίστοιχο των 2021 και 2022, διαμορφώθηκε ως εξής:

Διμερές εμπόριο Ελλάδας – Τουρκμενιστάν				
	2021	2022	2023	Μεταβολή 2023/2022
Ελληνικές Εξαγωγές	760.309	3.117.964	3.731.784	+19,69%
Ελληνικές Εισαγωγές	39.395.406	35.529.153	956.022.996	+2.590,81%
Όγκος Εμπορίου	40.155.715	38.647.117	959.754.780	+2.383,38%
<i>Εμπορικό Ισοζύγιο</i>	<i>-38.635.097</i>	<i>-32.411.189</i>	<i>-952.291.212</i>	<i>+2.838,16%</i>

Η διεύρυνση του ελλείμματος αποδίδεται στην υπερ30πλάσια εισαγωγή κατεργασμένων λαδιών (διυλισμένων προϊόντων πετρελαίου) και στην ένταξη του εισαγωγικού κωδικού φ. αερίου.

Κύριες Ελληνικές Εξαγωγές προς Τουρκμενιστάν (έτους 2023)					
CN4	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΑΞΙΑ_€	ΠΟΣΟΤ_ΚGR	Συμμετοχή %	Μεταβολή Αξίας 2023/2022
6802'	Πέτρες κατάλληλες για λάξευση ή για την οικοδομική (άλλες από αυτές του σχιστόλιθου)	2 026 136	2 424 695	54,29%	-23,54%
4911'	Άλλα έντυπα, στα οποία περιλαμβάνονται και οι εικόνες, εικόνες χαρακτηριστικής και οι φωτογραφίες	773 573	9 157	20,73%	*
8502'	Συγκροτήματα παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος και μετατροπείς στρεφόμενοι ηλεκτρικοί	582 640	294 000	15,61%	*
3004'	Φάρμακα (με εξαίρεση τα προϊόντα των κλάσεων 3002, 3005 ή 3006) που αποτελούνται	137 221	23 076	3,68%	*
	.....	.....	.....	.....	.....
	Σύνολα	3 731 784	3 017 901	100,00%	+19,69%

(*δεν είχαν πραγματοποιηθεί εξαγωγές των εν λόγω κωδικών, το 2022)

Μεταβολές, ανά φθίνουσα σειρά, των κυριότερων ελληνικών εξαγωγών 2023/2022:

- ✓ 2618 Σκουριές υψικαμίνων (+548,48%),
- ✓ 6805 Λειαντικά (-58,21%)
- ✓ 99SS Εμπιστευτικά (-50,28%)
- ✓ 6802 Πέτρες για λάξευση ή την οικοδομική (-23,54%), (ήταν και της μεγαλύτερης αξίας)

Ελληνικές Εισαγωγές από Τουρκμενιστάν (έτους 2023)					
CN4	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΑΞΙΑ_€	ΠΟΣΟΤ_ΚGR	Συμμετοχή % σε Αξία	Μεταβολή Αξίας 2023/2022
2710'	Λάδια από πετρέλαιο ή από ασφαλτούχα ορυκτά, άλλα από τα ακατέργαστα λάδια.	652 253 769	996 277 721	68,23%	+2.977,93%
2711'	Αέρια πετρελαίου και άλλοι αέριοι υδρογονάνθρακες.	285 561 310	536 066 911	29,87%	*
2709'	Λάδια ακατέργαστα, από πετρέλαιο ή από ασφαλτούχα ορυκτά (ακατέργαστο πετρέλαιο).	15 124 110	32 855 532	1,58%	+112,42%
3102'	Λιπάσματα ορυκτά ή χημικά αζωτούχα	3 083 807	7 850 373	0,32%	+25,20%
	Σύνολα	956 022 996	1 573 050 537	100,00%	+2.590,81%

(*δεν είχαν πραγματοποιηθεί εξαγωγές των εν λόγω κωδικών, το 2022)

Μεταβολές, ανά φθίνουσα σειρά, των κυριότερων ελληνικών εξαγωγών 2023/2022:

- ✓ 2710 Λάδια από πετρέλαιο (+2.977,93%),
- ✓ 2709 Ακατέργαστο πετρέλαιο (+112,42%),
- ✓ 3102 Λιπάσματα αζωτούχα (+25,20%).

Κύριες διεθνείς εκθέσεις στο Τουρκμενιστάν κατά το προσεχές τρίμηνο

3rd International exhibition of modern food technologies “Agro-Pak Turkmenistan” and “Turkmen Food”

Date of Exhibition: 15.05.2024 - 17.05.2024

Turkmenistan, Ashgabat city, Chandybil Avenue, 143

Web: <https://www.cci.gov.tm/turkmen-exhibition-show/56>

3rd Investment Forum and Exhibition “Turkmenistan is open”

Date of Exhibition: 26.06.2024 - 27.06.2024

Turkmenbashi city, Balkan velayat, National tourist zone “Avaza”

Web: <https://cci.gov.tm/turkmen-exhibition-show/53>

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΗ ΜΟΣΧΑ / ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΕΥ

1. Σε περίπτωση αναδημοσίευσης, παρακαλείστε όπως αναφέρεται η πηγή.
2. Εφ' όσον δεν επιθυμείτε πλέον να λαμβάνετε τα Ενημερωτικά Δελτία του Γραφείου ΟΕΥ-Μόσχας, παρακαλείστε όπως αποστείλετε σχετικό μήνυμα στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μας (ecocom-moscow@mfa.gr).
3. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται από το Υπουργείο Εξωτερικών, παρέχονται από τα υποκείμενα αυτών εκουσίως και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για παροχή ενημέρωσης τους ή για στατιστικούς σκοπούς. Η διαχείριση και προστασία των προσωπικών δεδομένων υπόκειται στα οριζόμενα στο εθνικό, κοινοτικό και διεθνές δίκαιο σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως εκάστοτε ισχύει (Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την προστασία προσωπικών δεδομένων από το Υπουργείο Εξωτερικών: βλ. <http://www.agora.mfa.gr/prostasia-prosopikon-dedomenon>).
4. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο παρόν Ενημερωτικό Δελτίο προέρχονται τόσο από επίσημες πηγές (Κρατική Στατιστική Υπηρεσία, Κεντρική Τράπεζα, ιστοσελίδες Υπουργείων και δημοσίων φορέων κ.α.), όσο και από ειδήσεις σε έντυπα και άλλα μέσα μαζικής ενημέρωσης, καθώς και από ενημέρωση από το οικείο Γραφείο Ευρ. Αντιπροσωπείας. Το Γραφείο ΟΕΥ τηρεί επιφύλαξη ως προς τις ειδησεογραφικές πηγές για τις οποίες δεν εγγυάται την ακρίβειά τους.